

Родолюбие

Борбата на българските светци с исляма - V-та част

✖ „**П**ри помохамеданчването на Смолен и областта му турците избиха много мъже, жени и деца, които не склониха да приемат мохамеданската вяра. Много вдовици и малолетни сирачета от двата пола, които не можаха да избягат в Райково, бяха принудени да нощуват из горите, изнемощели от глад и безсъние. **Много от тях бяха застигнати от турските орди и подложени на най-мръсни деяния, които може да извърши само потъналият в невежество турчин. Тия мръсни дела не мога да ги опиша - устата ми се схващат. Но ще настъпят светли дни и за това измъчено българско племе. Нека то знае до каква безнравственост е паднал завоевателят турчин и каква варварска религия е разпространявал.**

Епископ Висарион Смоленски преживя в село Райково една година. **Турците обаче търсеха сгодно време да го погубят, та да няма кой да поддържа борческия дух на българите, защото те бяха отпаднали духом от сполетялото ги зло.** Помощ не идваше отникъде другаде и само епископ Висарион ги укрепваше във вярата и надеждата, че това зло ще мине и ще настъпят пак добри дни.

В ранното утро на 29 юли 1670 г. епископ Висарион Смоленски бе тръгнал, придружен от 10 души охранители, всички на коне и добре въоръжени, от Долно за Горно Езерово. Но ненадейно в долината се появи голяма въоръжена чета от турци. След тежък и кървав бой турците заловиха живи епископа и неговите охранители. Те ги обезоръжиха, вързаха им ръцете назад и бързо ги поведоха към Смолен, за да не би

да ги застигне християнската чета, да ги освободи и люто да си отмъсти.

В Смолен по заповед на властта най-първо с добро и кротко се помъчиха да убедят епископ Висарион да приеме мохамеданството и по този начин да откупи живота си, понеже смятаха, че щом той се съгласи на това, много скоро и останалите българи християни безропотно ще последват примера му. Епископът отговори: **“Човек, който има любов към божествената истина, е непоколебим във вярата си. Смъртта ми ще ме направи безсмъртен пред Бога”**.

Тогава **турците го съблякоха и го оставиха съвсем гол и започнаха да щипят тялото му с нарочно приготвени клещи, като късаха парчета живо месо. Епископ Висарион изтърпя тия адски мъки, без да се уплаши и без да моли за милост. Кръвта ручеше от тялото на този истински мъченик. След това най-немилостиво го биха с железни пръчки, докато епископът склопи очи и падна в несвяст. След като го свестиха, турците го мушкаха с ножове и режиха късове от тялото му, сложиха на главата му нажежен ръжен и се гавреха с него...**

Най-сетне един освирепял турчин излезе от тълпата и с остър нож го прободe в гърдите. Турците злобно се нахвърлиха върху него с камъни и обезобрази тялото му.

Те заповядаха на охранителите на епископа да изкопаят гроб в една от градините, близо до хорището на Смолен, и там погребяха мощите му. Така на 29 юли 1670 г. умря мъченически Смоленският епископ Висарион.“

11.08 по еретическия, † 29 юли по църковния календар - Св. свещеномъченик Висарион Смоленски

„**О**т запазената летописна бележка на Митрополит Симеон Попович за негово посещение в Рилския манастир в края на същата година, се вижда стилно обработен почерк и подпис на високограмотен българин и архиерей.

Историческата обстановка в това време се характеризира с масирано турско насилие над българското население и особено над българското духовенство. Османската империя воюва на два фронта - с Руската и Австрийската империи. По това време някъде започва и организирана съпротива срещу турците в Самоковска митрополия. Център на заверата е Долнолозенския манастир "Свети Спас", а ръководител и главен инициатор - митрополит Симеон Самоковски, подкрепян от висши духовници, во главе с Ипекския сръбски патриарх, под чиято диоцеза в това време е Самоковската митрополия. Седалището на митрополит Симеон е в Дупница, поради липса на голям храм в града. По това време в Самоков се е служило единствено в Бельова църква. Около 20 юли 1737 година той е арестуван от турците, митрополитският дом е ограбен и разбит, а свети Симеон, окован и хвърлен в тъмница, където е измъчван 23 дни. **Около 18 август Самоковският митрополит, окован във вериги и с железни гюлета на краката, с оскубана брада и коса, целият в кръв и рани е отведен в София.**

В същото това време, по заповед на Али паша Кюпрюлюоглу са обесени около 350 свещеници, монаси и софийски граждани. Пред него застанал и Самоковският митрополит, като главен организатор и водач на заверата срещу султана. Затворен в турските казарми и измъчван в продължение на три дни, бил заведен под бесилото зад църквата "Света София" на 21 август и обесен. Когато го окачили на въжето, се

строшило дървото. Втория път се скъсало въжето. Едва на третия митрополитът издъхнал. Тялото му висяло три дни, когато въжето отново се скъсало. Али паша забранил погребение в София.“

03.09 по еретическия, † 21 август по православния календар - Св. свещеномъченик Симеон Самоковски

✕ „**С**вети мъченик Триандафил бил твърде млад, на около 18 години, родом от Стара Загора, и бил моряк. **Пострадал мъченически за своята християнска вяра в Цариград...**

Само два стиха са запазени в чест на мъченика, които преподобният Никодим дава в своя "Синаксар":

Триандафил се яви като нов трендафил, очервен от потока на своите кърви.

Засега не се знае нищо друго за този наш мъченик.“

21.08 по еретическия, † 08 август по православния календар - Св. мъченик Трендафил Старозагорски

„**...З**апочнали да го бият и да го блъскат, задето презира мохамеданството, и го завели в конака на митничаря и първом го представили на неговия кехая-секретар, като разказвали с крясъци и в преувеличена форма всичко гореказано. Този го разследвал подробно, но **като видял, че въпреки упражненото върху него достатъчно насилие той не склонил да се потурчи**, завел го при агата, началник на митничарите. Той го разпитвал с по-големи подробности и първо употребил разни хитрости, като му правил блестящи и големи обещания, за да го привлече. Но след като видял, че обещанията не го смекчават, сменил маската си и започнал да му отправя ужасни заплахи.

Но момъкът си останал твърд...

митничарят го изпратил при моллата, което значи съдия. Изпратил и петима души турци да свидетелстват против него, че подиграва и хули тяхната вяра. Съдията опитал с различни начини да промени убеждението му, и като не успял, първо му наложил голям бой, а след това го затворил в тъмница, окован в железни вериги. **Извикал го втори път и пак го намерил непроменен, и отново го бил безпощадно с тояги, и го затворил в тъмницата с още по-тежки вериги. А храбрият момък всичко понасял великодушно: и побоища, и вериги, и най-безутешна тъмница, несъмнено подкрепен от всесилната благодат на Иисуса Христа...**

На другия ден го изправил пред себе си трети път и отново употребил различни начини и хитрости, но всичко било напразно. Накрая, виждайки непреклонността на убеждението му, го изпратил при муселима (върховно съдебно лице в Солунския вилает, бел.ред.), за да бъде подложен на най-сурови изтезания. И **той започнал веднага с много ласкателства, за да го убеждава да се отрече от Христа и да приеме Мохамеда.** И какво ли не му казал? Какво ли не му предложил и обещавал? Поднесъл му веднага като нещо кой знае колко голямо този земенъдрен и суетен човек един чифт сребърни пищови, хубаво украсен меч, кадифено облекло, вносен велур, хиляда чуждестранни флорини (златната монета на Австро-Унгария., бел.ред.); обещал му да го направи най-почетния чохандарин (приближен) и да го има в благоволенieto си като напълно свой човек - стига само да стане турчин!..

Властелинът, като видял, че по ласкателен начин не постига нищо, употребил насилие: заповядал да го бият силно, и го били безпощадно и жестоко. След това по

нареждане бил хвърлен в тъмницата: нозете му стегнали в дървена лада, на врата му сложили верига, ръцете му оковали с белезници, а под ноктите му забили спици. И почти целия ден не преставали да го измъчват с различни изтезания. А съдията много пъти го извеждал, и така измъчен и окървавен го изправял пред себе си, и постоянно го подбуждал и принуждавал по всякакъв начин да стане мюсюлманин. Но мъченикът си оставал винаги същият и нищо друго не казвал, освен това: “Християнин съм! Не се отричам от вярата си!”

В края на краищата **обезнадежденият управител го изпратил на лобното място, като заповядал да го обесят** **вън от така наречената Нова порта, поръчвайки на своите хора да не престават по целия път да го подканят, та дано да го спечелят поне накрая. Но мъченикът, вървейки нататък, не стигнал жив до лобното място, а от многото изтезания и мъчения на тялото, агонизиращ на пътя, предал дух** (8 август 1794 г.), като останал докрая в хубавата и сияйна изповед на нашата вяра в Христа Иисуса, на Когото да бъде слава во веки. Амин.“

11.09 по еретическия, † 29 август по православния календар - Св. преподобни Анастасий Струмишки

{{_LINK1_}}